

Kemikaalide tegevuskava

Pärnu linn

2019 - 2020

SISSEJUHATUS

Kemikaalide tegevuskava on välja töötatud Interreg projekti NonHazCity "Ohtlike ainete vähendamise uuenduslikud lahendused Läänemere linnapiirkondades" (01.03.2016 - 28.02.2019) raames, kus Pärnu linn osales projektipartnerina.

Projekti NonHazCity vältel Pärnus toimunud koolitustel, infopäevadel, töötubades, kodu- ja lasteaedade külastustel toodi esile, et ohtlikud kemikaalid sisalduvad puhastusvahendites, värvides ja lakkides, kosmeetikavahendites või igasugustes toodetes (nt kodumasinad, mänguasjad, mööbel, tekstiilid, elektriseadmed, ehitusmaterjalid jne), mida kasutavad "kõik": nii üksiktarbijad, ettevõtted kui ka omavalitsused.

Uuringute tulemusena selgus, et ohtlikke kemikaale esineb kõikjal Pärnu linnakeskkonnas. Neid leiti kõikidest Pärnus võetud proovidest, neid oli nii sademevees kui ka tööstus- ja elamupiirkondadest tulevas reovees. Uuriti ka nende võimalikke allikaid. Ettevõtetest teenusepakkujad (auto- ja bussipesulad, autoremont, kaubanduskeskused, haigla, spaad jt.) on olulisteks saaste allikateks. Selgus, et elanike kodumajapidamised on võrdväärseks saasteallikaks teiste saastajatega.

Pärnu on esimene linn Eestis, kes Stockholmi eeskujul on endale koostanud kemikaalide tegevuskava, mille rakendamine aitab kaasa Pärnu kui tervislikku eluviisi edendava linna staatuse hoidmisele.

EESMÄRGID

Tegevuskava eesmärgiks on vähendada kokkupuudet ohtlike kemikaalidega – vähendada keemiliste saasteainete heitkoguseid keskkonda ja seega ka linnaelanike kokkupuudet nendega. Prioriteediks on suurendada kohaliku omavalitsuse personali suutlikkust ning viia läbi elanike teavituskampaaniaid.

Tegevused on suunatud Pärnu linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajatele ning linnaelanikele, kuid ka väikeettevõtetest teenusepakkujatele.

TEGEVUSED

I. Kampaaniad linnaelanikele

Viiakse läbi erinevaid teavituskampaaniaid ja teadlikkuse tõstmise üritusi: infopäevad, Pärnu päeva raames toimuvad tegevused jt.

Eesmärk: tõsta tarbijate teadlikkust ohtlikest kemikaalidest igapäevatoodetes ja muuta nende käitumist - kuidas teha teadlikuid valikuid, tarbida vähem ja mitte kahjustada keskkonda ja tervist, millised on alternatiivtooted.

II. Spetsiifilised kampaaniad

1. Plastikampaania keskendub ohtlikele kemikaalidele plastmaterjalides (toiduga kokkupuutuvad materjalid, pakkematerjalid, kodumasinad, sisustustooted jt) ja see on suunatud nii linnaelanikele, linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajatele kui ka väikeettevõtetest teenusepakkujatele.

Eesmärk on tõsta teadlikkust ja vähendada kasutusel olevat plasti hulka ning seeläbi ka selle sattumist keskkonda.

2. Keskkonnasõbralike ürituste alane kampaania keskendub keskkonnasõbralike ürituste korraldamise temaatikale (säästlik ja ohutu tarbimine, taaskasutus) ja see on suunatud erinevatele ürituste korraldajatele (linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajatele, kuid kaasatakse ka vastavaid väikeettevõtetest teenusepakkujaid).

Eesmärgiks on tõsta teadlikkust keskkonnasõbralikest käitumisviisidest ja liikuda selles suunas, et linnas toimuvate avalike ürituste korraldajad arvestaksid sellega, kuidas sündmust korraldada väiksema keskkonnamõjuga (ressursside säästmine, ühekordselt kasutatava plasti kasutamise lõpetamine, ohtlike jäätmete tekke vähendamine jne).

III. Pärnu linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajate suutlikkuse tõstmine roheliste hangete alal

Eesmärgiks on tõsta Pärnu linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajate teadlikkust ja seeläbi nende suutlikkust, et Pärnu linn hakkaks tööle roheliste riigihangetega.

Pärnu linnavalitsuse ja tema hallatavate asutuste töötajad osalevad seminaridel ja koolitusprogrammis, mis käsitlevad roheliste hangete nõudeid (nii Eesti õigusaktidega sätestatud kui ka EL-i nõudeid). Õpitakse tundma mitmeid kriteeriume, mis tegelevad ohtlike kemikaalide vältimisega hangitavates toodetes.